

דְּבַר אַחַר כִּי מִי אֵלוֹהַּ, דָּא רְזָא דְמַלְהָ דְהָא אֵל כְּלָלָא
הוּא דְאַתְכְּלִיל מְכַלְהוּ דְרַגִּין, וְאִי תִימָא דְהָא אֵל
אִיהוּ דְרַגָּא אַחְרָא בְּגִין דְכְתִיב (תהלים ז) אֵל זֹעֵם בְּכָל יוֹם.
תָּא חֲזִי, דְהָא לִית אֵל מְבַלְעֵדִי יִי דְלָאו אִיהוּ בְלַחֲדוּי
וְלָא אַתְפָּרֵשׁ לְעַלְמִין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמואל ב כב) כִּי מִי אֵל
מְבַלְעֵדִי יִי וְגו', וּמִי צוּר וְגו' דְהָא צוּר לָאו אִיהוּ
בְלַחֲדוּי אֵלָא כְּלָא חַד כְּדְכְתִיב, (דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשְּׁבוֹת אֵל לְבַבְךָ כִּי יִי הוּא הָאֱלֹהִים וְגו'.

תָּא חֲזִי, עַד לָא אַתְגְּזֹר אַבְרָהָם הָוּה מְמַלִּיל עֲמִיָּה מִגּו
מַחְזָה בְלַחֲדוּי כְּמָה דְאַתְמַר דְכְתִיב הִיָּה דְבַר יִי אֵל
אַבְרָם בְּמַחְזָה וְגו'. בְּמַחְזָה. בְּהָוּא חִיזוּ דְרַגָּא דְכָל
דְיֻקְנִין אַתְחֲזִיין בֵּיה, כְּמָה דְאַתְמַר. וְהָאִי מַחְזָה אִיהוּ
רְזָא דְבְרִית.

וְאִי תִימָא דְבְּגִין כְּךָ אַקְרִי מַחְזָה בְּגִין דְאִיהוּ דְרַגָּא חִיזו
דְכָל דְיֻקְנִין אַתְחֲזִיין בֵּיה וּכְדִין אַקְרִי מַחְזָה, הָא
אַמְרַת (פח ב) בְּקִדְמִיתָא דְעַד לָא אַתְגְּזֹר אַבְרָהָם לָא הָוּה
מְמַלִּיל עֲמִיָּה בַר הָאִי דְרַגָּא דְלָא שָׂרָאן עֲלוּי דְרַגִּין
אַחְרַנִּין, וְהַשְּׁתָא אַמְרַת בְּמַחְזָה חִיזוּ דְכָל דְרַגִּין עֲלָאִין
(אידידו). וְהָא עַד לָא אַתְגְּזֹר כְּתִיב הִיָּה דְבַר יִי אֵל אַבְרָם
בְּמַחְזָה.

אֵלָא הָאִי דְרַגָּא חִיזוּ דְכָל דְרַגִּין עֲלָאִין אִיהוּ וּבְחִיזוּ

דְּדַרְגִּין עֲלָאין אֶתְתַקֵּן. וְאַף עַל גַּב דְּבִתְהוּא זְמַנָּא
 דְּאַבְרָהָם לֹא הוּהוּ גְזִיר הָאִי דְרָגָא בְּחִיזוּ דְּדַרְגִּין עֲלָאין
 אִיהוּ וּבְכָל אַנּוּן גְּוֹנִין אִיהוּ קָאִים. וְחִיזוּ דְאַנּוּן (קא א, רצו
 ב) גְּוֹנִין קִיִּימֵי תַּחֲוִיתִיהָ חַד מִיִּמֵּינָא גְּוִון חִוּר. חַד
 מִשְׁמַאלָא גְּוִון סוּמָק. חַד דְּכֻלִּיל מְכָל גְּוֹנִין, וְאִיהוּ חִיזוּ
 דְּכָל גְּוֹנִין עֲלָאין דְּקִיִּימֵי עֲלִיהָ. וְעַל דָּא בְּהָאִי חִיזוּ
 קָאִים עֲלִיהָ דְאַבְרָהָם וּמְלִיל עֲמִיהָ וְאַף עַל גַּב דְּלֹא
 אֶתְגְּזֹר. פִּיּוֹן דְּאֶתְגְּזֹר מַה פְּתִיב וַיֵּרָא יְיָ אֶל אַבְרָם.

תָּא חֲזִי, מַחְזָה שְׂדֵי (אָמַר) פְּתִיב בְּבִלְעָם. וּבְאַבְרָהָם פְּתִיב
 מַחְזָה סֵתָם, מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֶלָּא מַחְזָה שְׂדֵי
 אֲלִין דְּלִתְתָּא (דְּנִבְקוּ) מִנִּיהָ וְאַנּוּן חִיזוּ דִּילִיהָ. מַחְזָה סֵתָם
 מַחְזָה דָּא הוּא ה' (דְּכָל חִיזוּ) דְּכָל דִּיּוֹקְנִין עֲלָאין אֶתְחֲזִיין
 בֵּיהּ, וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב בְּאַבְרָהָם מַחְזָה סֵתָם וּבְבִלְעָם מַחְזָה
 שְׂדֵי.

וְעַל דָּא עַד לֹא אֶתְגְּזֹר אַבְרָהָם הוּהוּ לִיהָ הָאִי דְרָגָא
 כְּדָאֲמַרן. פִּיּוֹן דְּאֶתְגְּזֹר מִיַּד וַיֵּרָא יְיָ אֶל אַבְרָם וְגו'
 אֶתְחֲזִין כְּלָהוּ (שְׂאָר) (דף צא ע"ב) דְּרָגִין עַל הָאִי דְרָגָא, וְהָאִי
 דְרָגָא מְלִיל עֲמִיהָ כְּדָקָא חֲזִי בְּשְׁלִימוֹ. וְאַבְרָהָם אֶתְקַטֵּר
 מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וְעַל בְּבִרִית קִיִּימָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי
 בְּשְׁלִימוֹ

השלמה מזההשמטות (סימן מ"ח)

שְׁכִינְתָא אֶתְקְרִיאת אֹת בְּרִית מְסֻטָּרָא דְצַדִּיק יְסוּד
 עוֹלָם זֹאת אֹת הַבְּרִית בְּסִינֵי (ס"א בִּינֵי). עֵמוּדָא
 דְאַמְצָעִיתָא. וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְצִ"ח הו"ד. אֹת דָּא
 צַדִּיק, הִיא דָּא שְׁכִינְתָא (שְׁמוֹת ל"א) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי
 אֶת הַשָּׁמַיִם מִכֶּתֶ"ר עַד עֵמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא. דְלִית שִׁית
 בְּכָל אֶתְר אֱלֹא מְסֻטָּרָא דָּאָת ו' וְלִית שְׁבִיעֵי אֱלֹא מְטָרָא
 דָּאָת י' עֵטְרָה עַל רִישֵׁיה חֲכֻמָּה עֲלָאָה אֹת הִיא חֲכֻמָּה
 תְּתָאָה אֹת הִיא. וְתִקְיָנו לְמַגְזֹר לְתַמְנֵיָא דְאִיהוּ תַמָּן
 חֲכֻמָּה עַד יְסוּד לְקַבְּלָא בְּהוֹן י' זְעִירָא לְסִלְקָא לָה עַד
 כְּתֵר לְמַהוּי עֵטְרָה עַל רִאשִׁיהוֹן וְתִקְיָנו לְשׁוּיָא עֲרֻלָּה
 בְּמִנָּא וְעִפְרָא לְקַיִים (יְשַׁעֲיָה ס"ה) וְנַחֲשׁ עֲפָר לְחֻמוֹ: (עַד כֹּאן

מזההשמטות)

תָּא חֲזִי, פִּיּוֹן דְּאֶתְגְּזֹר אֲבֵרָהֶם, נִפְק מֵעֲרֻלָּה וְעָאֵל
 בְּקִימָא קְדִישָׁא וְאֶתְעֵטֵר בְּעֵטְרָא קְדִישָׁא וְעָאֵל
 בְּקִיּוּמָא דְעֲלָמָא קָאִים עֲלֵיהּ, וּכְדִין אֶתְקִיִּים עֲלָמָא
 בְּגִינֵיהּ. בְּגִין דְּכִתִּיב (יִרְמִיָּה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה
 חֲקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וְכִתִּיב (בְּרֵאשִׁית ב) אֱלֹהֵי
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם. בְּהַ"א בְּרָאָם,
 בְּאֲבֵרָהֶם. וְכֹלָא בְּרֹזָא חֲדָא קָאִים. וּבְשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אַחְמִי לִיָּה לְאָדָם כֹּל אֲנוּן דְּרִין דְּעֲלָמָא, וְחֻמָּא

לֹון כָּל חַד וְחַד כָּל דָּרָא וְדָרָא כְּלָהוּ קִימִי בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן
בְּהֵוּא דִּיּוֹקְנָא דְזִמְיִנִין לְקִימָא בְּהֵאִי עֲלָמָא.

וְתָא חֲזִי, הָא אֲתָמַר כִּיּוֹן דְּחָמָא לִיָּה לְדָוִד דְּלָאוּ בֵּיָה
חַיִּים כָּלָל, תָּוָה, וְאִיָּהוּ יְהִיב לִיָּה מְדִילִיָּה ע' שְׁנִין,
בְּגִין כִּף הָוּוּ לִיָּה לְאָדָם תִּשְׁעַ מְאוֹת וְתִלְתִּין שְׁנִין. וְאֲנוּן
שְׁבַעִין אֲסִתְלָקוּ לִיָּה לְדָוִד. וּמְלָה דָּא רָזָא דְּחֲכָמְתָּא
אִיָּהוּ, דְּדָוִד לִית לִיָּה ^(יומין) בַּר שְׁבַעִין שְׁנִין מְאָדָם
קְדָמָאָה, וְכָלָא רָזָא דְּחֲכָמְתָּא אִיָּהוּ. וְכָל מָה דְּלִתְתָּא כָּלָא
אִיָּהוּ בְּרָזָא דְּלַעִילָא.

וְתָא חֲזִי, בְּכָל אֲנוּן דִּיּוֹקְנִין דְּנִשְׁמָתִין דְּעֲלָמָא כְּלָהוּ
זוּיָגִין זוּיָגִין קָמִיָּה. לְבַתָּר כַּד אֲתִיָּין לְהֵאִי עֲלָמָא
קוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא מְזוּוּג זוּיָגִין.

אָמַר רַבִּי ^(דְּהוּדָה) יְצַחֲקוּ קוּדְשָׁא בְּרִיָּךְ הוּא ^(מְזוּוּג זוּיָגִין וְאָמַר)
אָמַר בַּת פְּלוּנִי לְפְלוּנִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מַאי קָא
מִיָּרִי וְהָא פְּתִיב, ^(קָהֶלֶת א) אֵין כָּל חַדְשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ פְּתִיב, שָׂאֲנִי לְעִילָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מַאי פְּרוּזָא הָכָא. וְהָא אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה
אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא בְּהֵיָא שַׁעְתָּא מִמָּשׁ דְּנִפְיָק בַּר נָשׁ
לְעֲלָמָא בַּת זוּיָגוּ אֲזַדְמַנַּת לוּ. אָמַר רַבִּי אַבָּא זַכָּאִין אֲנוּן
צְדִיקָיָא דְּנִשְׁמָתְהוֹן מִתְעַטְרִין קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא עַד
לָא יִיתוּן לְעֲלָמָא, דְּהִכִּי תַנִּינָן בְּהֵיָא שַׁעְתָּא דְּאִפְיָק

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא נִשְׁמָתִין לְעֵלְמָא, כָּל אַנּוּן רוּחִין
וְנִשְׁמָתִין כְּלֵהוּ כְּלִילָן דְּכֵר וְנוֹקְבָא דְּמִתְחַבְּרִין כְּחֻדָּא.

וְאִתְמַסְרִין בִּידָא דֵּהֵהוּא מִמֵּנָא שְׁלִיחָא דְּאִתְפַּקֵּד עַל
עֲדוּאִיהוֹן דְּבִנֵי נְשָׂא. וְלִילְהָ שְׁמִיָּה,

וּבִשְׁעָתָא דְּנַחְתִּין וְאִתְמַסְרִין בִּידוּי מִתְפָּרְשִׁין, וְלִזְמַנִּין דָּא
אַקְדִּים מִן דָּא וְאַחִית לְהוּ בְּבִנֵי נְשָׂא. וְכַד ^(מְחָא) מָטָא עֵידוֹן
דְּזוּוּגָא דְּלֵהוֹן. קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דִּידַע אַנּוּן רוּחִין
וְנִשְׁמָתִין מִחַבְּר לוֹן כְּדְּבַקְדְּמִיתָא וּמְכַרְזָא עַלִּיָּהוּ. וְכַד
אִתְחַבְּרִין אִתְעַבִּידוּ חַד גּוּפָא חַד נִשְׁמָתָא יְמִינָא וּשְׁמָאֲלָא
כְּדָקָא חֲזִי, וּבְגִין כֶּךָ אִין כָּל חַדְשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ. וְאִי
תִּימָא הָא תְּנִינָן לִית זְוּוּגָא אֲלָא לְפּוּם עוּבְדוּי וְאַרְחוּי
דְּבַר נֶשׁ. הֵכִי הוּא וְדָאִי. דָּאִי זְכִי וְעוּבְדוּי אִתְכַּשְׁרִין, זְכִי
לֵהֵהוּא דִּילִיָּה לְאִתְחַבְּרָא בֵּיהּ כְּמָה דְּנַפְיָק.

אָמַר רַבִּי חִיָּיא מֵאֵן דְּאִתְכַּשְׁרִין עוּבְדוּי בְּאֵן אֲתַר יִתְבַּע
^(ס"א יְתָבָא) הֵהוּא זְוּוּגָא דִּילִיָּה. אָמַר לִיָּה הָא תְּנִינָן

לְעוֹלָם יְמַכֵּר אָדָם כּוֹ' וַיֵּשֶׁא בֵּת תַּלְמִיד חֲכָם ^{(ד"א ל"ג תא}
חֲזִי). דִּתְלַמִּיד חֲכָם פְּקֻדוֹנָא דְּמָאֲרִיָּה אִתְפַּקֵּדוֹן בִּידִיָּה.
תָּאנָא בְּרֻזָא דְּמִתְנִיתָא כָּל אַנּוּן דְּאָתוּ בְּגַלְגּוּלָא
דְּנִשְׁמָתִין יְכַלִּין לְאַקְדֵּמָא בְּרַחְמֵי זְוּוּגָא דְּלֵהוֹן. וְעַל הָאִי
אִתְעָרוּ חֲבֵרֵיָּיא. ^(אִין נוֹשְׂאִין נְשִׁים בְּמוֹעֵד אָבֵל מְקֻדְשִׁין) שְׁמָא יְקַדְּמוּ
אַחַר בְּרַחְמֵים. וְשְׁפִיר קְאָמְרוּ אַחַר דִּיִּיקָא, וְעַל כֵּן קָשִׁין

זוּוֹגֵינְךָ קַמִּיָּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל כִּלְיָא (פְּנִימִים) וְדַאי כִּי
יִשְׁרִים דְרִכֵּי יִי כְּתִיב.

רַבִּי יְהוּדָה שְׁלַח לֵיהּ לְרַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר הָא רְזָא דְמַלְכָּה
יְדַעְנָא, אֲנִינִן דְאַתּוּ בְּגַלְגּוּלָא דְנִשְׁמַתִּין מֵאֵן אֲתֵר
לְהוּ זוּוֹגָא. שְׁלַח לֵיהּ כְּתִיב, (שׁוֹפְטִים כ"א) מַה נַּעֲשֶׂה לָהֶם
לְנֹזְתָרִים לְנָשִׁים וְגו'. וְכְתִיב לְכוּ וְחַטְפְּתֶם לָכֶם וְגו'.
פְּרֻשַׁתָּא דְבְנֵי בְנֵימִין אוֹכַח וְעַל הַאי תְּנִינִן שְׁמָא יְקַדְמֵנוּ
אַחַר בְּרַחְמִים. (כִּי אוֹתוּ אַחַר אֵין לוּ בַת זוּגוּ, אֲבָל תִּשְׁכַּח דָּא כְּגוֹן בַּר נֶשׁ דְנָסִיב בַּת

זוּגִיָּה וְלֹא הוּוּ לֵיהּ מְנָה בְּנִין וְמַת, יִתֵּי אַחֵרֵי וְיִיבִים אֶתְתִּיָּה וְיִתְיַלִּיד לֵיהּ (דף צב ע"א) מְנָה
בַּר. הַאי בַר הוּא מִיתָא דְאֶהְדַּרְתָּ נִשְׁמַתִּיה לְעֵלְמָא. דָּא הוּא אַחַר דְאֵין לוּ בַת זוּג אֶלָּא אֲמִיָּה,
וְדָא הוּא שְׁמָא יְקַדְמֵנוּ אַחַר בְּרַחְמִים דִּיכִיל לְאֶקְדָּמָא אַחְרָא לְמִיסַב אֶתְתִּיָּה דְדָא בְּרַחְמֵי
וּבְצִלוֹתָא וְאֵף עַל גַּב דְאֲמִינָא לָךְ דִּיכִיל לְאֶקְדָּמָא בְּרַחְמֵי לֹא יְכִיל אֶלָּא אִם (הוּא) בְּעֵלְיָה

חֲתִיבָא אֵיהּ וְאֵיהּ זַכָּאָה

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה (הַשְׁתָּא) הַאי הוּא וְדַאי דְקָשִׁין זוּוֹגֵינְךָ קַמִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. זַכָּאָה חוּלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל
דְאֹרִייתָא אוּלְיָף לְהוּ אֲרַחֲוֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָל
טְמִירִין וְגִנְיָזָא דְגִנְיָזִין קַמִּיָּה. וְדַאי כְּתִיב, (תְּהִלִּים יט) תּוֹרַת
יִי תְמִימָה וְגו'. זַכָּאָה חוּלְקָיָה מֵאֵן דִּישְׁתַּדַּל בְּאֹרִייתָא
וְלֹא יִתְפָּרֵשׁ מִינָהּ, דְכָל מֵאֵן דִּיתְפָּרֵשׁ מֵאֹרִייתָא אֶפְלוּ
שְׁעַתָּא חָדָא כְּמָה דְאֶתְפָּרֵשׁ מִחֵי דְעֵלְמָא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים
ל) כִּי הִיא חֲתִיךְ וְאֲרֵךְ יְמִיךָ. וְכְתִיב, (מִשְׁלִי ג) אֲרֵךְ יָמִים
וְשָׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ:

וַיְהִי אַבְרָם בֵּן תְּשָׁעִים שָׁנָה וָגו'. רַבִּי יוֹסִי פִתַּח (ישעיה ס)
 וְעַמּוּד כָּלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ וָגו'. זַכַּיִן
 אֲנוּן יִשְׂרָאֵל מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרָא
 לוֹן צְדִיקִים. דְּתַנִּיא מָאָה וְעֶשְׂרִים (ד"א ל"ג וְחַמִּשׁ) וְתַמְנִיא
 אֲלֵפֵי מָאָרִי דְגַדְפִּין דְּאֲזַלִּין וְטָאֲסִין כָּל עֲלָמָא וְשִׁמְעִין
 קָלָא וְאַחַדִּין לִיה לְהֵהוּא קָלָא.

כְּמָה דְּתַנִּינן לִית לֶךְ מְלָה בְּעֲלָמָא דְלִית לָהּ קָלָא,
 וְאֲזַלָּא וְטָאֲסָא בְּרַקִּיעָא, וְאַחַדִּין לָהּ מָאָרִי דְגַדְפִּין
 וְסִלְקִין הֵהוּא קָלָא (ד"א לְמָאָרִיהוֹן) דְּאָמְרִין (ב"א דְּמֵדִין)
 וְדִיִּינִין לָהּ הֵן לְטַב הֵן לְבִישׁ דְּכְתִיב, (קהלת י) פִּי עוֹף
 הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וָגו'.

אִימְתִי דְיִינִין לְהֵהוּא קָלָא. רַבִּי חֵיִיא אָמַר בְּשַׁעְתָּא
 דְּבַר נָשׁ שָׁכִיב וְנָאִים, וְנִשְׁמַתִּיה נִפְקַת מִנִּיה,
 וְהִיא אִסְהִידַת בֵּיה בְּבַר נָשׁ, וְכַדִּין דְיִינִין לְהֵהוּא קָלָא
 הָדָא הוּא דְכְתִיב, (מִיכָה ז) מִשְׁכַּבַת חֵיקְךָ שָׁמַר פְּתַחֵי פִיךָ.
 מָאִי טַעְמָא, מְשׁוּם דְּהִיא אִסְהִידַת בְּבַר נָשׁ. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר כָּל מַה דְּבַר נָשׁ עֵבִיד בְּכָל יוֹמָא נִשְׁמַתִּיה אִסְהִידַת
 בֵּיה בְּבַר נָשׁ בְּלִילִיא.

תַּאֲנָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּתַחֲלַת שַׁעְתָּא קַמִּיתָא
 בְּלִילִיא כַּד נָשָׁה יִמְמָא וְעָאֵל שְׁמִשָּׂא מָאָרִי
 דְּמִפְתָּחַן דְּמִמְנָן עַל שְׁמִשָּׂא עָאֵל בְּתַרִּיסַר תַּרְעִין דְּפְתִיחִין

בִּימָמָא, בְּתַר דְּעַל בְּכַלְהוּ, כָּל אַנּוּן תַּרְעִין סְתִימִין (נ"א
 פִּתְחִין), פְּרוּזָא קָאִים וְשָׂרִי לְאַכְרוּזָא, קָאִים מָאן דְּקָאִים
 וְאַחִיד לְאַנּוּן מִפְתָּחִן, בְּתַר דְּסִיִּים פְּרוּזָא, כָּל אַנּוּן נְטוּרִי
 עֲלָמָא מִתְכַּנְּשִׁין וְסִלְקִין, לִית מָאן דְּפִתַּח (פּוּמָא) פְּטָרָא
 כְּלָא מִשְׁתַּכְּכִין. כְּדִין דִּינִין דְּלִתְתָּא מִתְעָרִין וְאִזְלִין
 וְשָׂאטִין בְּעֲלָמָא, וְסִיְהָרָא שָׂאֲרִי לְאַנְהָרָא.

וּמְאֲרִי דִּיבְבָא תְּקַעִין וּמִיְלָלִין. תְּקַעִין תְּנַיִינֹת כְּדִין
 מִתְעָרִי שִׁירְתָּא וּמִזְמָרִין קָמִי מְאֲרִיהוּן, כְּמָה
 מְאֲרִי תְּרִיסִין קָיִימוּ בְּקִיּוּמֵיהוּ וְאַתְעָרִין דִּינִין בְּעֲלָמָא,
 כְּדִין בְּנֵי נְשָׂא נְיִימִין וְנִשְׁמַתָּא נְפָקַת וְאַסְהִידַת סְהִדוּתָא
 וְאַתְחִיבַת בְּדִינָא, וְקוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד חֹסַד בְּבַר
 נֶשׁ וְנִשְׁמַתָּא תְּבַת לְאַתְרָה.

בְּפִלְגוּת לִילִיא כַּד צַפְרִין מִתְעָרִין, סְטָרָא דְּצַפּוֹן אֲתַעַר
 בְּרוּחָא, קָם בְּקִיּוּמֵיהָ שְׂרַבִּיטָא דְּבַסְטָר דְּרוּם
 וּבְטַש בְּהוּא רּוּחָא וְשָׁכִיף וְאַתְבַּסָּם, כְּדִין אֲתַעַר קוּדְשָׂא
 בְּרִיךְ הוּא בְּנִימוּסוּי לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא עִם צִדִּיקִיא בְּגַנְתָּא
 דְּעֵדֶן.

בְּהוּא שְׁעָתָא זַפְּאָה חוּלְקִיָּה דְּבַר נֶשׁ דְּקָאִים
 לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּאוּרִייתָא, דְּהָא קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא
 וְכָל צִדִּיקִיא דְּבַגְנָתָא דְּעֵדֶן כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְקַלְיָה הָדָא
 הוּא דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) הַיּוֹשֵׁבֶת בְּגַנִּים חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים

לְקוּלְךָ הַשְּׁמִיעֵנִי. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מְשִׁיב עָלֶיהָ חַד חוּטָא דְחֶסֶד לְמַהוּי (ד"א ל"ג תְּדִיר) נְטִיר
 בְּעֵלְמָא, דְּהָא עֲלָאִין וְתַתָּאִין נְטִרִין לִיהָ הֵדָא הוּא
 דְכַתִּיב, (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה יְיָ חֲסֵדוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי.
 אֲמַר רַבִּי חֲזַקְיָה כָּל מָאן דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּהַאי שַׁעֲתָא
 בְּאוּרֵייתָא וְהַאי אֵית לִיהָ חוּלְקָא תְּדִיר בְּעֵלְמָא
 דְּאֶתִּי. אֲמַר רַבִּי יוֹסִי מַאי טַעְמָא תְּדִיר. אֲמַר לִיהָ הֵכִי
 אוּלְפִנָּא דְכָל פְּלָגוֹת לִילְיָא כַּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר
 בְּגַנְתָּא דְעֵדֶן כָּל אַנּוּן נְטִיעֶן דְּגִינְתָּא אֶשְׁתַּקִּינן יִתִּיר
 מִהֵוּא נַחְלָא דְאַקְרִי (דף צב ע"ב) נַחַל קְדוּמִים נַחַל עֵדְנִים
 דְּלֹא פְּסָקוּ מִימּוּי לְעֵלְמִין, כְּבִיכּוּל הֵוּא דְקָאִים
 וְאֶשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא כְּאִילוּ הֵוּא נַחְלָא אֶתְרַק עַל רִישִׁיהָ
 וְאֶשְׁקִי לִיהָ בְּגוּ אַנּוּן נְטִיעֶן דְּבַגְנָתָא דְעֵדֶן. (אֲמַר רַבִּי יוֹסִי)
 וְלֹא עוֹד אֶלָּא הוּאִיל וְכֻלְהוּ צְדִיקֵיִיא דְּבַגּוּ גַנְתָּא דְעֵדֶן
 צִיִּיתִין לִיהָ, חוּלְקָא שׁוּיִין לִיהָ בְּהֵוּא שְׁקִיו דְּנַחְלָא.
 אֶשְׁתַּכַּח דְּאֵית לִיהָ חוּלְקָא תְּדִיר בְּעֵלְמָא דְּאֶתִּי.
 רַבִּי אַבָּא הוּה אֶתִּי מְטַבְּרִיָּה לְבִי טְרוּנִיָּא דְּחַמוּי, וְרַבִּי
 יַעֲקֹב בְּרִיָּה הוּה עַמִּיהָ, אַעְרַעוּ בְּכַפֵּר טְרָשָׁא. כַּד
 בַּעוּ לְמִשְׁכַּב, אֲמַר רַבִּי אַבָּא לְמַרְיָה דְּבֵיתָא אֵית הָכָא
 תְּרַנְגוּלָא. אֲמַר לִיהָ מָאֲרָא דְּבֵיתָא, אַמַּאי. אֲמַר לִיהָ
 בְּגִין דְּקְאִימְנָא בְּפְלָגוֹת לִילְיָא מִמֶּשׁ.

אָמַר לִיָּה לֹא אֶצְטְרִיךְ, דִּהָא סִימְנָא לִי בְּבֵיתָא דִּהְדִּין
 טְקֵלָא דְקָמִי עֶרְסָאֵי מְלִינָא לִיָּה מִיָּא וְנָטִיף טִיף
 טִיף, בְּפִלְגוֹת לִילִיָּא מִמֶּשׁ אֶתְרָקוּ פְּלָהוּ מִיָּא חֲצוֹת לִילָה
 אָקוּם לְהוֹדוֹת לֶךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צְדָקָה, מֵאִי קָא חָמָא דָּוִד
 דְּאִיְהוּ אָמַר חֲצוֹת לִילָה וְלֹא בַּחֲצוֹת לִילָה. אֶלָּא חֲצוֹת
 לִילָה וְדָאֵי, לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר הָכִי. וְכִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא הָכִי אָקְרִי. אִין, דִּהָא חֲצוֹת לִילָה מִמֶּשׁ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֶשְׁתַּכַּח וְסִיעְתָּא דִּילִיָּה וְכִדִּין הִיא שְׁעָתָא
 דְּעֵייל בְּגִנְתָּא דְּעֵדוֹן לְאֶשְׁתַּעְשָׂעָא עִם צְדִיקָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא לְרַבִּי יַעֲקֹב וְדָאֵי נִשְׁתַּתְּףָהּ בְּשִׁכְנִיתָא
 וְנִתְחַבֵּר כְּחֻדָּא, קָרִיבוּ וְיִתִּיבוּ עִמִּיהָ, אָמְרוּ לִיָּה
 אִימָא מְלָה דְּפּוּמָךְ דְּשִׁפִּיר קָאמְרַת. מְנָא לֶךְ הָאֵי. אָמַר
 לִזְוֹן מְלָה דָּא אוֹלִיפְנָא מִסְבָּאֵי. וְתוּ הָוּה אָמַר דִּתְלַת (ב"א
 דְּתַחֲלַת) שְׁעֵתֵי קָמִייתָא דְּלִילִיָּא כָּל דִּינִין דִּלְתַתָּא מִתְעַרִּין
 וְאוֹזְלִין וְשִׂאטִּין בְּעֵלְמָא.

בְּפִלְגוֹת לִילִיָּא מִמֶּשׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעַר בְּגִנְתָּא
 דְּעֵדוֹן וְדִינִין דִּלְתַתָּא לֹא מִשְׁתַּכְּחוּ. וְכָל
 נִימוּסִין דְּלְעִילָא בְּלִילִיָּא לֹא אֶשְׁתַּכְּחוּ אֶלָּא בְּפִלְגוֹת
 לִילִיָּא מִמֶּשׁ. מְנָלָן מֵאֲבָרְהָם דְּכָתִיב וַיַּחֲלֵק עֲלֵיהֶם לִילָה.
 בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת י"ב) וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה, וּבֵאֲתָרִין סְגִיָּאִין
 בְּאוֹרֵייתָא הָכִי אֶשְׁתַּכַּח. וְדוּד הָוּה יָדַע.

(ומה) וּמָנָא הוּהּ יַדְעָ. אֵלָא הָכִי אָמַר סָבָא. דְּמַלְכוּתָא
 דִּילֵיהּ בְּהַאי (לִילֵיא) תְּלִיא. וְעַל דָּא קָאִים בְּהַיָּא
 שְׁעָתָא וְאָמַר שִׁירְתָּא, וְלֵהָכִי קָרִייהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חֲצוֹת לֵילָה מִמָּשׁ, אָקוּם לְהוֹדוֹת לֶךְ וְגו' דְּהָא כָּל דֵּינִין
 תְּלִיין מִהֲכָא, וְדֵינִין דְּמַלְכוּתָא מִהֲכָא מִשְׁתַּכְּחִין, וְהַיָּא
 שְׁעָתָא אֶתְקַטִּיר בַּהּ דְּדוּד וְקָם וְאָמַר שִׁירְתָּא. אֵתָא רַבִּי
 אָבָא וּנְשָׁקִיהּ, אָמַר לֵיהּ וְדַאי הָכִי הוּא בְּרִיךְ רַחֲמָנָא
 דְּשִׁדְרַנִּי הֲכָא.

תָּא חֲזִי, לֵילָה דֵּינָא בְּכָל אֲתֵר וְהָא אוֹקִימָנָא מִיְלִי,
 וְהָכִי הוּא וְדַאי, וְהָא אֶתְעַר קָמִי דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר
 הַהוּא יְנוּקָא בְּרִיהּ דְּהַהוּא גִבְרָא אִי הָכִי אִמָּאי כְּתִיב
 חֲצוֹת לֵילָה. אָמַר לֵיהּ הָא אֶתְמַר בְּפִלְגוֹת לִילֵיא מַלְכוּתָא
 דְּשִׁמְיָא אֶתְעַרְתָּ.

אָמַר אָנָּא שְׁמַעְנָא מְלָה. אָמַר לֵיהּ רַבִּי אָבָא, אֵימָא בְּרִי
 טַב דְּהָא מְלָה דְּפּוּמָךְ קָלָא דְּבוּצִינָא לְהוּי. אָמַר
 אָנָּא שְׁמַעְנָא דְּהָא לֵילָה דֵּינָא דְּמַלְכוּתָא אִיהוּ וּבְכָל אֲתֵר
 דֵּינָא הוּא, וְהָא דְּקָאֵמַר חֲצוֹת, בְּגִין דֵּינְקָא בְּתַרִּי גְוּוּנִי
 (חֲצוֹת) בְּדֵינָא וְחֶסֶד, וְדַאי פִּלְגוֹתָא קְדַמִּיתָא דֵּינָא הוּא,
 דְּהָא פִּלְגוֹתָא אַחֲרָא נְהִירוּ אַנְפָּהָא בְּסִטְרָא דְּחֶסֶד. וְעַל
 דָּא חֲצוֹת לֵילָה כְּתִיב וְדַאי.

קָם רַבִּי אָבָא וְשׁוּי יְדוּי בְּרִישִׁיהּ וּבְרַכִּיהּ, אָמַר וְדַאי

חֲשִׁיבְנָא דְחֻכְמַתָּא לָא אֲשַׁתְּכַח בַּר בְּאַנּוּן זִכְרֵי דְזָכוּ בָּהּ.
הַשְׁתָּא חֲמִינָא דְאַפִּילוּ יְנוּקֵי בְּדָרָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן זָכוּ
לְחֻכְמַתָּא עֲלָאָהּ. זִכְאָה אַנְתָּ רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְוִי לְדָרָא דְאַנְתָּ
תְּסַתְּלַק מִנִּיהּ. יִתְבוּ עַד (דף צג ע"א) צִפְרָא וְאַשְׁתַּדְלוּ
בְּאוּרֵייתָא.

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר (ישעיה ס) וְעַמְךָ כָּלָם צְדִיקִים וְגו'.
מְלָה דָא הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא מֵאֵי טַעְמָא כְּתִיב
וְעַמְךָ כָּלָם צְדִיקִים, וְכִי כְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל צְדִיקֵי נִינְהוּ. וְהָא
כְּמָה חֲיִיבִין אֵית בְּהוּ בִישְׂרָאֵל כְּמָה חֲטָאִין וְכְמָה רִשְׁעִין
דְּעַבְרִין עַל פְּקוּדֵי אוּרֵייתָא.

אַלָּא הָכִי תְנָא בְּרִזָּא דְמִתְנִיתִין. זִכְרֵי אַנּוּן יִשְׂרָאֵל
דְּעַבְדִּין קָרְבְּנָא דְרַעוּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּמַקְרִיבִין בְּנִייהוּ לְתַמְנִיא יוּמִין לְקָרְבְּנָא, וְכַד אֲתַגְזְרוּ
עֲאֵלוּ בְּהָאֵי חוּלְקָא טָבָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכְּתִיב,
(משלי י) וְצְדִיק יִסּוּד עוֹלָם. כִּיּוֹן דְּעֲאֵלוּ בְּהָאֵי חוּלְקָא
דְּצְדִיק אֲקָרוּן צְדִיקִים, וְהָאֵי כָּלָם צְדִיקִים.

וְעַל כֵּן לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. כְּדְכְּתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי
שַׁעֲרֵי צְדָק אָבָא בָּם. וְכְתִיב זֶה הַשַּׁעַר לִי צְדִיקִים
יִבְאוּ בוּ. אַנּוּן דְּאֲתַגְזְרוּ וְאֲקָרוּן צְדִיקִים. נִצְר מִטְעִי. נִצְר
מֵאֲנּוּן נְטִיעִין דְּנִטְע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִנְתָּא דְּעַדָּן הָאֵי
אֶרֶץ חַד מִנִּייהוּ, וְעַל כֵּן אֵית לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל חוּלְקָא טָבָא

בְּעֶלְמָא דְאָתִי וְכָתִיב, (תהלים לו) צְדִיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ. (ישעיה
 ט) לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. מִהוּ לְעוֹלָם. כְּמָה דְאוּקִימָנָא
 בְּמַתְנִיתָא דִילָן, וְהָא אֲתָמַר הָאִי מְלָה בֵּין חֲבֵרִיָּא. (ותאנא
 מאי קא חמא קרא דלא אקרי אברהם עד השתא). (נ"א תא חזי, קודשא בריך הוא לא קרא
 לאברהם אברהם עד השתא מאי טעמא. אלא הכי אוקימנא דעד השתא לא אתגזר, וכד
 אתגזר אתחבר ביה האי ה"א ושקיא ביה), אֵלָא הָכִי אוּקִימָנָא דְעַד
 הַשְׁתָּא לָא אֲתַגְזֹר, וְכֹד אֲתַגְזֹר אֲתַחֲבַר בְּהַאי ה' וְשְׁכִינְתָא שְׂרִיא בִּיה וְכִדִּין אֲקָרִי אֲבִרְהָם.
 וְהִינוּ דְכָתִיב, (בראשית ב) אֵלָה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 בְּהַבְרָאָם. וְתַאנָּא בְּה' בְּרָאָם. וְתַאנָּא בְּאֲבִרְהָם.
 מַאי קֵאמְרִי אֵלָא דָּא חֶסֶד וְדָא שְׁכִינְתָא וְכֹלָא נְחִית
 כְּחֻדָּא, וְלָא קִשְׂיָא מְלָה וְהַאי וְהַאי הוּי.
 אֲמַר רַבִּי יַעֲקֹב לְרַבִּי אַבָּא הַאי ה' דְּהַבְרָאָם זְעִירָא, וְה'
 (דברים ל"ב ו) דְּהַלִּי רַבְרָבָא, מַה בֵּין הַאי לְהַאי, אֲמַר
 לִיה דָּא (שְׁכִינְתָא) שְׁמִיטָה, וְדָא יוֹבְלָא (ואית דמתני דכלא חד, וכד
 מנהרא מצדיק פדין קיימא באשלמותא וה' רברבא, דהא מתנהרא פדקא יאות, ולזמנין דלא
 קיימא באשלמותא וינגא מסטרא אחרא פדין ה"א זעירא) וּבְגִין כֶּךָ זְמַנִּין
 דְּסִיְהָרָא קֵיִימָא בְּאֲשִׁלְמוֹתָא וְזְמַנִּין בְּפִגְיִמוֹתָא,
 וּבְאֲנַפְהָא אֲשַׁתְּכַח וְאֲשַׁתְּמוּדַע וְכֹלָא שְׁפִיר. וְהַאי אִיהוּ
 בְּרִירָא דְמְלָה.
 אֲמַר רַבִּי אַבָּא זַכָּאִין אַנּוּן יִשְׂרָאֵל דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

אֶתְרַעִי בְּהוֹן מִכָּל שְׂאֵר עַמִּין, וַיְהִיב לוֹן אֶת קַיִימָא דָּא,
 דְּכָל מָאן דְּאִית בֵּיהּ הָאִי אַתְּ, לָא נְחִית לְגִיְהֵנָם אִי אִיהוּ
 נְטִיר לִיָּה כְּדָקָא יֵאוּת דְּלָא עֵייל לִיָּה בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא
 וְלָא מְשַׁקֵּר בְּשָׁמִיָּה דְּמִלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּמְשַׁקֵּר בְּהָאִי,
 כְּמָאן דְּמְשַׁקֵּר בְּשָׁמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּכֹתִיב, (הושע
 ה) בֵּי בְּגָדוֹ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ.

תוֹ אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּזִמְנָא דְּבַר נֶשׁ אֲסִיק בְּרִיָּה לְאַעְלִיָּה
 לְהָאִי בְּרִית, קְרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפַמְלִיא דִּילִיָּה
 וְאָמַר חֲמוּ מַאי בְּרִיָּה עֲבָדִית בְּעָלְמָא. בֵּיהּ שְׁעָתָא אֲזַדְמִן
 (לִיָּה) אֲלִיָּהוּ וְטָאס (מו ב) עָלְמָא בְּד' טָאסִין וְאֲזַדְמִן תַּמָּן.
 וְעַל דָּא תַּנִּינֵן דְּבַעִי בַר נֶשׁ לְתַקְנָא כְּרִסִּיא אַחְרָא
 לִיקְרָא דִּילִיָּה, וַיִּימָא (יג א) דָּא כְּרִסִּיא דְּאֲלִיָּהוּ, וְאִי לָאו
 לָא שְׂרִי תַּמָּן. וְהוּא סָלִיק וְאֲסַהִיד קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (מלכים א ט) מַה לָּךְ פַּה אֲלִיָּהוּ
 וְגו'. וְכֹתִיב קִנְאָ קִנְאָתִי לִיִּי (אֱלֹהֵי צְבָאוֹת) כִּי עֲזָבוּ
 בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַר לִיָּה חֲיִיךְ בְּכָל אֶתְרָ דְּהָאִי
 רְשִׁימָא קְדִישָׁא יְרֻשְׁמוֹן לִיָּה בְּנֵי בְּבִשְׂרָהוֹן אַנְתָּ תִּזְדְּמִן
 תַּמָּן, וּפּוּמָא דְּאֲסַהִיד דִּישְׂרָאֵל עֲזָבוּ, הוּא יִסְהִיד
 דִּישְׂרָאֵל מְקַיִימִין הָאִי קַיִימָא. וְהָא תַּנִּינֵן עַל מַה אֶתְעַנְשׁ
 אֲלִיָּהוּ קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל דְּאָמַר דְּלְטוּרָא עַל
 בְּנוֹי.

אֲדַהְכִי הָוָה אֶתִּי נְהוּרָא דְיוֹמָא וְהוּוּ אֲמָרִי מְלִי
 דְּאוּרֵיִתָּא. קָמוּ לְמִיזֵל. אֲמַר לִיָּה הֵהוּא גְבָרָא
 בַּמָּה דְעֶסְקִיתוּ בְּהַאי לִילִיָּא אֲשֶׁלִּימוּ. אֲמָרִי מַאי הוּא.
 אֲמַר לָהּ דְתַחֲמוֹן לְמַחַר אֲנַפּוּי דְמָרִיָּה דְקִיִּמָּא, דְהָא
 דְבִיתָאִי בְעָאֵת בְּעוֹתָא דָּא מְנַיִיכוּ. וּגְזַר קִיִּמָּא דְבָרִי
 דְאֲתֵיִלִּיד לִי, לְמַחַר לִיְהוּי הַלּוּלָא דִילִיָּה. אֲמַר רַבִּי אַבָּא
 הָאִי בְעוֹתָא דְמִצּוּהָ אִיהוּ וּלְמַחֲמִי אִפִּי שְׂכִינְתָּא נִיתִיב.
 אוּרִיכוּ כָּל הֵהוּא יוֹמָא, (דף צג ע"ב) בְּהֵהוּא לִילִיָּא כְּנֶשׁ
 הֵהוּא גְבָרָא כָּל אַנּוּן רְחִימוּי, וְכָל הֵהוּא לִילִיָּא
 אֲשֶׁתְּדִלוּ בְּאוּרֵיִתָּא וְלֹא הָוָה מֵאֵן דְנַאִים, אֲמַר לָהּ
 הֵהוּא גְבָרָא בְּמָטוּ מְנַיִיכוּ כָּל חַד וְחַד לִימָא מְלָה חֲדַתָּא
 דְּאוּרֵיִתָּא:

פְּתַח חַד (רבי אבא) וְאֲמַר (שופטים ה) בְּפְרוּעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל
 בְּהִתְנַדֵּב עִם בְּרָכוּי. מַאי קָא חֲמוּ דְבוּרָה וּבְרַק
 דְפִתְחוּ בְּהַאי קְרָא. אֵלָּא הֲכִי תְנִינָן לִית עֲלֵמָא מֵתְקִימָא
 אֵלָּא עַל הָאִי בְרִית דְכְּתִיב, (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם
 וְלִילָה וְגו' דְהָא שְׂמִיָּא וְאַרְעָא עַל דָּא קִיִּמִין. בְּגִין כְּךָ
 כָּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל מְקִיִּמִין הָאִי בְרִית, נְמוּסִי שְׂמִיָּא
 וְאַרְעָא קִיִּמִין בְּקִיּוּמֵיהוּ, וְכָל זְמַנָּא דְחַס וְשְׁלוֹם יִשְׂרָאֵל
 מְבַטְלִין הָאִי בְרִית, שְׂמִיָּא וְאַרְעָא לֹא מֵתְקִיִּמִין,
 וּבְרָכָאֵן לֹא מִשְׁתַּכְּחִין בְּעֲלֵמָא.

תָּא חֲזִי, לָא שְׁלִיטוּ שְׂאָר עֲמִין עַל יִשְׂרָאֵל אֱלָא כִּד
 בְּטִילוּ מִנֵּיהּוּ קִימָא דָּא. וּמָה בְּטִילוּ מִנֵּיהּוּ. דְּלָא
 אֲתַפְרָעַן וְלָא אֲתַגְלִיין. וְעַל דָּא כְּתִיב וַיַּעֲזֹבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֶת יְיָ וְגו' וַיִּמְכְּרוּ אוֹתָם בְּיַד סִיסְרָא, וַיַּעֲזֹבוּ אֶת יְיָ מִמֶּשׁ.
 עַד דְּאֲתַת דְּבוּרָה וְאֲתַנְדֵּבַת לְכָל יִשְׂרָאֵל בְּמַלְהָ דָּא, כְּדִין
 אֲתַכְּנַעוּ שְׁנַאיִהוֹן תְּחוֹתֵיהּוּ.

וְהֵינּוּ דִתְנִינֵן דְּאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיהוּשֻׁעַ וְכִי
 יִשְׂרָאֵל אֲטִימִין אַנּוּן וְלָא (בא מ' א') (ע) אֲתַפְרָעוּ וְלָא
 אֲתַגְלִיִּיא וְלָא קִימִין קִימָא דִּילִי, וְאֲתַ בְּעֵי לְאֶעְלָא לְהוּ
 לְאַרְעָא וְלֹאֲכַנְעָא שְׁנַאיִהוֹן. (יהושע ה) שׁוּב מוֹל אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל שְׁנִית. וְעַד דְּאֲתַפְרָעוּ וְאֲתַגְלִיִּיא הֵאִי בְּרִית לָא
 עָאֵלוּ לְאַרְעָא וְלָא אֲתַכְּנַעוּ שְׁנַאיִהוֹן. אוּף הָכָא כִּיּוֹן
 דְּאֲתַנְדֵּבִין יִשְׂרָאֵל בְּהֵאִי אֲתַ אֲתַכְּנַעוּ שְׁנַאיִהוֹן תְּחוֹתֵיהּוּ
 וּבְרַכָּאן אֲתַחֲזֵרוּ לְעֶלְמָא הַדָּא הוּא דְכְּתִיב בְּפָרוּעַ פְּרָעוֹת
 בִּישְׂרָאֵל בְּהַתְּנַדֵּב עִם בְּרַכּוּ יְיָ.

קָם אַחֲרָא פִּתַּח וְאָמַר, (שמות ד) וַיְהִי בַדֶּרֶךְ בַּמְּלֹךְ
 וַיִּפְגְּשׁוּהוּ יְיָ וַיִּבְקֶשׁ הִמִּיתוּ לְמֹאן לְמֹשֶׁה. אָמַר לִיה
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכִי אֲתַ אֲזִיל לְאַפְקָא יַת יִשְׂרָאֵל
 מִמִּצְרַיִם וְלֹאֲכַנְעָא מֶלֶכָּא רַב וְשְׁלִיטָא, וְאֲתַ אַנְשֵׁיִית
 מִנֶּךְ קִימָא. דְּבִרְךְ לָא אֲתַגְזֹר, מִיַּד וַיִּבְקֶשׁ הִמִּיתוּ.
 תָּאנָא נַחַת גְּבַרְיָאֵל בְּשְׁלֵהוּבָא דְּאֶשָׁא לְאוּקְדִיָּה,

וְאַתְרַמִּיז חַד חַיּוּיָא מִתּוֹקְדָא לְשֹׂאפָא לִיָּה בְּגוּיָה. אַמַּי
 חַיּוּיָא, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְ אֲזִיל לְקַטְלָא
 חַיּוּיָא רַבְרָבָא וְתַקִּיפָא וּבְרִךְ לָא אֶתְגִּזֵּר. מִיַּד אֶתְרַמִּיז
 לְחַד חַיּוּיָא לְקַטְלָא לִיָּה, עַד דְּחֻמַּת צְפוּרָה וְגִזְרַת לְבָרָה
 וְאַשְׁתַּזִּיב הֵדָא הוּא דְכְּתִיב וְתַקַּח צְפוּרָה צוּר. מַהוּ צוּר,
 אֵלָא אֲסוּוּתָא. וּמַאי אֲסוּוּתָא דְכְּתִיב וְתַכְרוּת אֶתְ עַרְלַת
 בְּנָה. דְּנִצְנִצָּא בְּהַ רוּחַ קוּדְשָׁא.

קָם אַחְרָא וְאָמַר (בראשית מה) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו גִּשׁוּ נָא
 אֵלַי וַיִּגְשׁוּ וַיֹּאמֶר וְגו'. וְכִי אַמַּי קָרִי לְהוּ וְהָא
 קָרִיבִין הוּוּ גַבִּיָּה. אֵלָא בְּשַׁעְתָּא דְאָמַר לוֹן אֲנִי יוֹסֵף
 אֲחִיכֶם. תּוּוּהוּ דְחָמוּ לִיָּה בְּמַלְכוּ עֵלְאָה. אָמַר יוֹסֵף מַלְכוּ
 דָּא בְּגִין דָּא רוּוּחָנָא לִיָּה, גִּשׁוּ נָא אֵלַי וַיִּגְשׁוּ, דְאֲחֻזִּי
 לְהוּ הָאִי קִיִּימָא דְמִילָה, אָמַר דָּא גְרַמַּת לִי מַלְכוּ דָּא
 בְּגִין דְּנִטְרִית לָהּ.

מִכָּאן אוֹלִיפְנָא מֵאן דְּנִטִיר לְהָאִי אֶתְ קִיִּימָא מַלְכוּ
 אֶתְנִטְרַת לִיָּה. מְנָלָן מְבַעֲזוּ דְכְּתִיב, (רות ג) חֵי יִי
 שְׁכַבִּי עַד הַבֶּקֶר דְהוּוּ מְקַטְרַג לִיָּה יִצְרִיָּה עַד דְאֻמִּי
 אוּמָאָה וְנִטִיר לְהָאִי בְרִית, בְּגִין כֶּךָ זָכָה דְנִפְקוּ מִנִּיָּה
 מַלְכִין שְׁלִיטִין עַל כָּל שְׂאָר מַלְכִין, וּמַלְכָּא מְשִׁיחָא
 דְאֶתְקָרִי בְשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

פְּתַח אִידָךְ וְאָמַר כְּתִיב, (תהלים כז) אִם תַּחֲנֶנּה עָלַי מַחֲנֶנּה

וְגו'. הִכִּי תֵאָנָא בְּזוֹת אֲנִי בּוֹטָח, מֵהוּ בְּזוֹת, דָּא אֶת
קִימָא דְזִמְינָא תְּדִיר גִּבִּי בַר נָשׁ וְאֶתְרַמְיֹזָא לְעֵילָא,
וּבְגִינִי כֻךְ אֶתְמַר בְּזוֹת פְּמָה דְכְּתִיב זֹאת אוֹת הַבְּרִית.
זֹאת בְּרִיתִי. וְכֹלָא בְּחַד דְּרַגָּא. וְתֵאָנָא זֶה וְזוֹת בְּחַד
דְּרַגָּא אֲנוּן וְלֹא מִתְפָּרְשָׁן. וְאִי תִימָא אִי הִכִּי הָא שְׂאָר
בְּנֵי עֲלָמָא הִכִּי. אֲמַאי דְּיֹד בְּלַחֲדוּי וְלֹא אַחֲרָא. אֶלָּא
בְּגִין דְּאַחֲדָא בֵּיהּ וְאֶתְרַמְיֹזָא בֵּיהּ וְהוּא כְּתָרָא דְּמַלְכוּתָא.
תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּהָאִי זֹאת לָא נָטַר לִיהּ דְּיֹד מַלְכָּא פְּדָקָא
חֲזִי, מַלְכוּתָא ^(דף צד ע"א) אֶתְעֵדִי מְנִיָּה כֹּל הָהוּא זְמָנָא.
וְהִכִּי אוֹלִיפְנָא הָאִי זֹאת אֶתְרַמְיֹזָא בְּמַלְכוּתָא דְּלְעֵילָא,
וְאֶתְרַמְיֹזָא בִּירוּשָׁלַם קָרְתָּא קִדִּישָׁא. בְּהָהוּא שְׁעָתָא דְּדוּד
עֵבֶר עָלִיָּהּ, נִפְק קָלָא וְאָמַר דְּיֹד בְּמָה דְּאֶתְקַטְרַת
תְּשַׁתְּרִי. לֶךְ טַרְדִּין מִירוּשָׁלַם וּמַלְכוּתָא אֶתְעֵדִי מִינְךָ.
מָנָא לָן דְּכְּתִיב, ^(שמואל ב יב) הֲנִנִּי מְקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתְךָ.
מִבֵּיתְךָ דִּיִּיקָא וְהִכִּי הָוָה בְּמָה דְּעֵבֶר בֵּיהּ אֶתְעַנְשׁ, וּמָה
דְּיֹד מַלְכָּא הִכִּי שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא עַל אַחַת כְּמָה וְכְּמָה.
פְּתַח אִידְךָ וְאָמַר ^(תהלים צד) לוּלִי יִי עֲזָרְתָה לִי כְּמַעַט
שְׁכָנָה דּוּמָה נִפְשִׁי. תֵּאָנָא בְּמָה זְכָאן יִשְׂרָאֵל דְּלֹא
נַחְתִּי לְגִיְהֵנָם כְּשְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת
וְלֹא אֶתְמַסְרֹן בִּידוּי דְּדוּמָה, ^(אֶלָּא) בְּהָאִי אֶת.
דְּהִכִּי תֵאָנָא בְּשְׁעָתָא דְּבַר נָשׁ נִפִּיק מִעֲלָמָא כְּמָה חֲבִילִי

(מלאכי חבלה) טְהִירִין אֶת־פְּקֻדֵינָּךְ עָלֶיךָ. זְקַפִּין עֵינָא וְחָמָאן הָאִי
 אֶת דְּהוּא קִיִּמָּא דְקוּדְשָׁא, אֶת־פְּרֻשָׁן מְנִיָּה, וְלֹא
 אֶת־יִיְהִיב בִּידוּי דְדוּמָה לְנַחְתָּא לְגִיְהֵנָם, דְּכָל מֵאן
 דְּאֶתְמַסֵּר בִּידוּי נַחִית לְגִיְהֵנָם וְדָאִי, וּמַהֲאִי אֶת דְּחֻלִּין
 עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְדִינִין בִּישִׁין לָא שְׁלֻטִין בֵּיהּ בְּבַר נֶשׂ אִי
 אִיהוּ זְכִי לְנִטוּרֵי לִיָּה לְהָאִי אֶת, בְּגִין דְּהוּא אֶתְאַחִיד
 בְּשָׂמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

כִּיּוֹן דְדוּד מְלָפָא לָא נָטַר אֶת קִיִּמָּא דָּא פְּדָקָא חֲזִי,
 אֶת־עֵדֵי מְנִיָּה מְלָכוּתָא וְאֶת־טְרִיד מִירוּשְׁלָם. מִיַּד
 דְּחִיל דְסָבַר דְיִיחַתוֹן לִיָּה מִיַּד וְיִמְסֵרוֹן לִיָּה בִּידוּי דְדוּמָה
 וְיִמּוֹת בְּהָהוּא עֲלָמָא, עַד דְּאֶת־בֶּשֶׂר בֵּיהּ דְכְּתִיב, (שמואל ב
 ב) גַּם יִי הָעֶבֶיר חֲטָאתָךְ לֹא תָמוּת. בֵּיהּ שַׁעֲתָא פְּתַח וְאָמַר
 לוּלִי יִי עֲזֹרְתָה לִי כַּמְעַט שְׁכָנָה דוּמָ"ה נַפְשִׁי.

פְּתַח אִידָךְ וְאָמַר מֵאִי הָאִי (דְכְּתִיב) דְאָמַר דְּוֹד וְהִרְאֵנִי
 אוֹתוֹ וְאֶת נֹהוּ. (מאי וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאָחַר כֶּף וְאֶת נֹהוּ), מֵאן יִכִּיל
 לְמַחְמֵי לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֶלָּא הִכִּי תַנְיָנָן בְּהֵיא
 שַׁעֲתָא דְאֶתְגְּזַר עָלֶיךָ הָהוּא עוֹנֵשָׁא, וְדוּד יַדַּע דְעַל דְלֹא
 נָטַר הָאִי אֶת פְּדָקָא יָאוּת אֶתְעַנֵּשׁ בְּהָאִי, דְכֻלָּא פְּחָדָא
 אֶחֱיָדָא, וְכֻלָּא מִתְרַמִּיז בְּהָאִי אֶת, וְלֹא אֶקְרִי צְדִיק מֵאן
 דְלֹא נָטַר לִיָּה פְּדָקָא יָאוּת, הָוּה בָּעִי בְּעוּתִיָּה וְאָמַר (שמואל
 ב טו) וְהִרְאֵנִי אוֹתוֹ וְאֶת נֹהוּ.

מֵאִי אוֹתוֹ, (אוֹת דִּלְיָה אוֹת הַבְּרִית דָּהָא אוֹתוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶת דִּלְיָה)
 דָּא אֶת קִימָא (דִּלְיָה) קְדִישָׁא דְהָא דְחִלְנָא
 דְּאֶתְאֲבִיד מִנְאִי. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּתֵרִין אֲלִין מַלְכוּתָא
 וִירוּשָׁלַם בְּהֵאִי אֲחִידָן, וּבְגִין כֶּךָ תְּלִי בְּבַעוּתִיהָ אוֹתוֹ
 וְאֵת גִּוְהוֹ דִּיתְהֶדֶר מַלְכוּתָא דְהֵאִי אֶת לְאֶתְרִיהָ. וְכֹלָא חַד
 מִלָּה.

פְּתַח אִידָךְ וְאִמַר (אִיּוֹב ט) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִי, מֵאִי
 וּמִבְּשָׂרִי, וּמִעֲצָמֵי מִבְּעֵי לִיָּה. אֶלָּא מִבְּשָׂרִי מִמֶּשׁ.
 וּמֵאִי הִיא. דְּכֹתִיב, (יִרְמִיָּה יא) וּבֶשֶׂר קִדְשׁ יַעֲבֹרוּ מֵעַלְיָךְ.
 וְכֹתִיב (בְּרֵאשִׁית יז) וְהִיִּתָּה בְּרִיתִי בְּבִשְׂרֹכֶם. דְּתַנִּיא בְּכֹל זִמְנָא
 דְּאֶתְרִשִׁים בַּר נֶשׁ בְּהֵאִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא דְהֵאִי אֶת, מִנִּיָּה
 חָמִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מִנִּיָּה מִמֶּשׁ. וְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא
 אֶתְאֲחִידַת בֵּיהָ.

וְאִי לָא זָכִי. דְּלָא נָטִיר הֵאִי אֶת. מַה פְּתִיב, (אִיּוֹב ד)
 מִנְשַׁמַּת אֱלוֹהִי יֵאבְדוּ. דְּהָא רְשִׁימוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לָא אֶתְנָטִיר. וְאִי זָכִי וְנָטִיר לִיָּה, שְׂכִינְתָּא לָא
 אֶתְפָּרֵשׁ מִנִּיָּה. אִימְתִי מִתְקִימָא בֵּיהָ כֹּד אֶתְנַסִּיב וְהֵאִי
 אֶת עֵיִל בְּאֶתְרִיהָ, (מִצְוִין דְּתַנִּיא מֵאִי טַעְמָא וְאִי ה"א אֲזִלִין בְּפִדָּא, אֶלָּא חַד
 דְּכַר וְחַד נִקְבָּא) אֶשְׁתַּתְּפוּ כִּפְחָא וְאֶקְרִי חַד שְׁמָא, כְּדִין חֹסֵד
 עֲלָאָה שְׂרִיָּא עֲלִיָּהּ. בְּאֵן אֶתְר שְׂרִיָּא בְּסִטְרָא דְּכּוּרָא.
 וּמֵאֵן חֹס"ד חֹס"ד א"ל דְּאֶתִי וְנִפְק מִחֲכָמָה עֲלָאָה

וְאַתְעֵטֶר בְּדְכוּרָא וּבְגִין כֶּךָ אֶתְבַּסְּמַת נּוֹקְבָא. (נ"א דְתַנּוּן רִזָּא

דוֹי"ו ה"א אֲזִלִּין כְּחֵדָא כְּגוֹנָא דְדַכְר וְנוֹקְבָא אֲשֶׁתְתַפּוּ כְּחֵדָא וְאֲנּוּן חַד, כְּדִין חֲסֵד עֲלָאָה

שְׂרִיָּא עֲלֵיהּ וְאַתְעֵטֶר בְּדְכוּרָא וְאַתְבַּסְּמַת נּוֹקְבָא).

תּוּ תַנְיִנן אֱלוֹהֵ הֶכִי הוּא אֲמַר לִיה נְהִירוּ דְחַכְמַתָּא. ו'

דְכַר ה' נּוֹקְבָא. אֲשֶׁתְתַפּוּ כְּחֵדָא אֱלוֹהֵ אֲקָרִי.

וְנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא מֵהַאי אֲתֵר אֶתְאַחַדְתָּ, וְכֹלָא תִלְיָא

בְּהַאי אָת. וְעַל דָּא כְּתִיב וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהֵ. דָּא

שְׁלִימוּתָא דְכֹלָא, מִבְּשָׂרִי מִמֶּשׁ, מֵהַאי אָת מִמֶּשׁ, וְעַל

דָּא זַכָּאִין אֲנּוּן יִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין דְאַחֲדָן בֵּיה בְּקוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, זַכָּאִין אֲנּוּן בְּעֲלָמָא דִין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי,

עֲלֵייהּ כְּתִיב, (דְבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּי וְגו', וּבְגִין כֶּךָ

חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם.

אֲמַר רַבִּי אֲבָא וּמַה בְּכָל כֶּךָ אֶתּוּן חַפְיִמִּין וְאַתּוּן יִתְבִּין

הַכָּא, אֲמָרוּ לִיה אִי צְפוּרָאָה יִתְעַקְרוּ מֵאַתְרֵיהּ (דף

לָא יִדְעִין לָאן טָאסֵן הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב, (מְשָׁלִי כו) צד ע"ב)

כְּצְפוּר נּוֹדְדַת מִן קְנָה כִּן אִישׁ נּוֹדֵד מִמְּקוּמוּ.

וְאַתְרָא דָּא זְכִי לָן לְאוּרֵייתָא, וְהַאי אוּרְחָא דִילָן. בְּכָל

לִילֵיא פִּלְגוּתָא אֲנּוּן נְיִימִין, וּפִלְגוּתָא אֲנּוּן

עֶסְקִין בְּאוּרֵייתָא. וְכַד אֲנּוּן קְיִימִין בְּצַפְרָא רִיחֵי חַקְלָא

וְנִהְרֵי מֵיא הָא דִּינִינְהָ לְעִילָא זְמַנָּא חֵדָּא. וְכַמָּה סָרְכֵי

תְּרִיסִין אֶסְתְּלָקוּ בְּהַהוּא דִּינָא עַל עוֹנְשָׁא (עַה, קא ב)